

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Č. j. ČŠIS-118/11-S

Název právnické osoby vykonávající činnost školy:	Základní škola a mateřská škola Srbsko
Sídlo:	Srbsko 33, 267 18 Karlštejn,
IČ:	70 998 477
Identifikátor:	600 043 126
Právní forma:	Příspěvková organizace
Zastoupená:	Mgr. Vlastou Štěpánovou, ředitelkou školy
Zřizovatel:	Obec Srbsko, Srbsko 16, 267 18 Karlštejn
Místo inspekční činnosti:	Srbsko 33
Termín inspekční činnosti:	20. a 21. leden 2011

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou a mateřskou školou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, k termínu inspekční činnosti.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů; zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (ŠVP ZV nebo ŠVP) a jeho souladu s právními předpisy a s rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání (RVP ZV) a školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (ŠVP PV nebo ŠVP) a jeho souladu s právními předpisy a s rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání (RVP PV) podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona, k termínu inspekční činnosti.

Inspekční zjišťování a hodnocení je zaměřeno na činnost základní školy a mateřské školy.

Aktuální stav školy

Organizace vykonává činnost základní školy (ZŠ nebo školy), mateřské školy (MŠ), školní družiny a školní jídelny v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení. ZŠ má jednu třídu, ve které zajišťuje výuku pro žáky prvního až třetího ročníku. V posledních třech letech se pohybuje celkový počet žáků v rozmezí 13 - 16. K termínu inspekční činnosti se ve škole vzdělávalo 16 žáků, což představuje 64 % její povolené kapacity (25 žáků). Školu navštěvují žáci ze Srbska, Hlásné Třebaně, Drahovic a Karlštejna. V prvním až třetím ročníku ZŠ se realizuje Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání s motivačním názvem Alenka v říši divů. Škola poskytuje péči pěti žákům se speciálními vzdělávacími potřebami (s dílčími poruchami učení, se zrakovým postižením). ZŠ je zapojena do mezinárodních programů Ekoškola a Les ve škole – škola v lese. Mateřská škola s celodenním provozem od 6:00 do 16:00 hodin je jednotřídní. Ve třídě s tříletými až šestiletými dětmi je plně využita povolená hygienická kapacita - je zde 21 dětí (z toho šest před předpokládaným přijetím k povinné školní docházce). Děti se vzdělávají podle Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání s motivačním názvem Bílý králik v cylindru. Na výuce v ZŠ se podílejí dvě vyučující bez příslušné odborné kvalifikace. Personální obsazení MŠ není stabilizováno. Vzdělávání zajišťují dvě učitelky, z nichž jedna není odborně kvalifikována.

V ZŠ i MŠ se zlepšily materiální podmínky pro vzdělávání. Ředitelce se podařilo získat od sponzorů různé dary (např. počítače, herní prvky na zahradu, výtvarný materiál). Také byla zřízena venkovní učebna, vymalována školní budova, zakoupena elektrická pec aj. V roce 2010 škola obsadila první místo v soutěži Péči o svůj domov pomáhejme dětem a získala finanční částku, která bude vynaložena na vybudování keramické dílny a šaten, výměnu vnitřních dveří v přízemí školní budovy, zateplení venkovní učebny a zakoupení sporáku do školní jídelny.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Základní škola

ZŠ uplatňuje při své činnosti principy rovného přístupu ke vzdělávání. Při přijímání dětí ke vzdělávání vytváří ZŠ rovné podmínky pro všechny uchazeče. Protože do školy nastupují zvláště děti z místní (tj. z vlastní) mateřské školy, mají jejich zákonní zástupci o vzdělávací nabídce ZŠ dostatek informací. Kromě toho jsou potřebné informace zveřejňovány na webových stránkách školy a sdělovány dalšími obvyklými způsoby. Předškolní děti a jejich rodiče využívají také možnost navštívit třídu ZŠ ještě před zápisem. Základní škola naplňuje učební plány jednotlivých ročníků v souladu s přijatým ŠVP. Disponibilní hodiny slouží k posílení časové dotace povinného předmětu anglický jazyk. Celým obsahem ŠVP prolínají prvky výchovy ke zdravému životnímu stylu. Škola je zapojena do projektů Zdravé zuby, Ovoce do škol a Školní mléko. Proces vzdělávání je podporován realizací mezinárodních programů a programu pořádaného pod záštitou MŠMT (např. Ekoškola, Les ve škole – škola v lese, Recyklohraní). Škola také zajišťuje pro žáky výlety, kurzy plavání a bruslení, kulturní akce apod. Žáci se zúčastňují soutěží s matematickým, přírodovědným, výtvarným a sportovním zaměřením. Vzdělávací nabídku ZŠ doplňuje činnost keramického kroužku, školní družiny a soukromé hudební školy. Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami je poskytována péče na základě požadavků poradenského zařízení. V hospitovaných hodinách byl u těchto žáků uplatňován individuální přístup a střídaly se různé činnosti. Ředitelka jim zadávala diferencované

úkoly vzhledem k jejich schopnostem a poskytovala pomoc. Případnou školní neúspěšnost žáků škola sleduje a řeší individuálním přístupem v hodinách, popř. doučováním.

Škola vytváří bezpečné prostředí pro vzdělávání žáků a jejich zdravý sociální i fyzický vývoj. Žáci jsou poučováni o dodržování bezpečnosti a ochrany zdraví na začátku školního roku a podle potřeby vždy před zahájením různých akcí. Při sledované výuce byly dodržovány zásady bezpečnosti. Dohledy nad žáky byly o přestávkách zajištěny. V průběhu vyučování i o přestávkách se žáci chovali slušně. Za poslední tři roky nedošlo ve škole k úrazu a také nebyly řešeny závažné problémy s chováním a jednáním žáků. V rámci předcházení vzniku sociálně patologických jevů škola realizuje pro žáky různé aktivity, např. besedy o šikaně, návštěvy dopravního hřiště, soutěž Mladý zdravotník. Organizace vzdělávání i počet žáků ve třídě jsou v souladu s právními předpisy.

Sledovaná výuka byla organizována ve třech ročníkových odděleních. V hospitovaných hodinách byly zařazeny frontální činnosti, skupinová i samostatná práce a některé další formy činnostního učení. Výuka byla vhodně podpořena rozličnými textovými a obrazovými materiály, přírodninami apod. Při vzdělávání byly účelně využívány počítače s výukovými programy a interaktivní tabule. Účinně byly uplatňovány mezipředmětové vztahy. Při výuce panovala celkově příjemná a pozitivní atmosféra. Hodnocení bylo objektivní a přispívalo k motivování žáků pro další práci. Často byl oceněn pokrok žáků za osvojení určitých kompetencí. Žáci byli vedeni k sebehodnocení, také dokázali hodnotit práci svých spolužáků. Škola podporuje rozvoj funkčních gramotností žáků, jejichž zvyšování vede k podpoře klíčových kompetencí. Žáci měli možnost ve většině hodin rozvíjet a upevňovat své sociální kompetence. Řešili úkoly ve skupinách nebo ve dvojicích. Vzájemně spolupracovali a dodržovali předem vytvořená pravidla týmové práce. Malý kolektiv třídy vytváří téměř rodinné prostředí a napomáhá dobrým vztahům mezi žáky a vyučujícími. K podpoře sociální gramotnosti žáků také přispívá zapojení školy do různých charitativních aktivit. Pozornost je věnována i výchově k ochraně přírody, žáci jsou vedeni k důslednému třídění odpadů. V oblasti čtenářské gramotnosti prokázali žáci většinou odpovídající znalosti a dovednosti. Sestavovali slova a věty, tvořili odpovědi na zadané otázky. Ke zdokonalení čtenářských dovedností žáků, ke zvýšení zájmu o četbu jsou využívány různé aktivity, např. kulturní vystoupení pro veřejnost, filmová a divadelní představení, návštěvy a besedy v místní knihovně. V hodinách matematiky získávali žáci základní počtářské dovednosti, učili se řešit problémové úlohy. Škola také podporuje rozvoj komunikace v cizím jazyce – od prvního ročníku je povinně vyučován anglický jazyk. Žáci si také osvojují základní dovednosti s výpočetní technikou. Např. při hodinách českého jazyka bez problémů řešili úkoly na počítačích.

Ke zjišťování úrovně úspěšnosti žáků škola používá běžné klasifikační prověrky a testy. Analýzu výsledků proverek, testů a soutěží provádí ředitelka v pedagogické radě, informuje o ní rodiče. Poznatky uplatňuje při vzdělávání žáků i ve své řídicí práci. Vzhledem k velmi dobré spolupráci s vlastní MŠ má ZŠ potřebné informace o úrovni většiny přicházejících žáků i o jejich potřebách (např. odložení povinné školní docházky, problémy s chováním). Obdobná je spolupráce ředitelky s učiteli budoucích čtvrtých tříd v základních školách v Berouně, kam žáci většinou přestupují.

Mateřská škola

Přijímací řízení dětí do MŠ proběhlo v souladu s právními předpisy a dle vyhlášených kritérií. Zákonní zástupci dětí získávají aktuální informace o vzdělávací nabídce a zápisu dětí do MŠ především prostřednictvím webových stránek, vývěsek i osobním jednáním s vedením školy. V případě potřeby je rodičům poskytována poradenská pomoc a také kontakty na odborníky.

Vzdělávání v MŠ doplňuje nabídka zájmových aktivit (keramika a seznamování s anglickým jazykem), které zajišťuje ředitelka.

Organizace vzdělávání se stanoveným denním programem byla převážně vyvážená. Cílená nabídka podnětů povzbuzovala zájem o výtvarné, námětové i konstruktivní aktivity. Děti v jejich průběhu úspěšně spolupracovaly, spontánně uplatňovaly fantazii a předchozí dovednosti, procvičovaly si jemnou motoriku. Zařazené zdravotně preventivní cvičení podporovalo jejich tělesnou zdatnost. Pozitivní hodnocení posilovalo sebevědomí a zvyšovalo radost jednotlivců ze společných prožitků. Děti měly dostatečný prostor k samostatným slovním projevům. Nedostatky byly v komunikaci mezi vrstevníky, ale i mezi dětmi a dospělými. Děti nemají vypěstovaný návyk k vzájemnému naslouchání a ohleduplnosti. Nedostatky byly zjištěny i v důsledném vedení dětí k samostatnosti při úklidu hraček a pomůcek a při oblékání. Potřeby dětí byly zohledňovány, měly bohatou nabídku pomůcek a vhodně připravené prostředí. Uplatňované metody a formy převážně respektovaly specifika předškolního vzdělávání, podněcovaly aktivní spoluúčast dětí a podporovaly rozvoj gramotností. Prokázaná úroveň získávaných kompetencí odpovídá věkovým i individuálním možnostem. V denním programu MŠ byly respektovány potřeby aktivity, odpočinku a případně i odpoledního spánku jednotlivých dětí. Zajištěn byl pitný režim. Stravování bylo plnohodnotnou součástí vzdělávání, děti se učily samostatnosti a sebeobsluze a byly vedeny k uplatňování základních společenských návyků. V různých situacích se projevovaly přirozeně a dosahovaly vzdělávacích pokroků s ohledem na vlastní možnosti. Ve sledovaných činnostech škola zajišťovala bezpečné prostředí pro vzdělávání a zdravý psychický, sociální i fyzický rozvoj dětí. Přístup všech dospělých a jejich vzájemná spolupráce v průběhu vzdělávání vytvářela pro děti přirozené klima a pocit jistoty.

Učitelky diskutují o průběžném sledování a hodnocení pokroků dětí, není však vedena systematická dokumentace s prokazatelným vyhodnocováním.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Základní škola a mateřská škola

Vzdělávací nabídka odpovídá podmínkám, za kterých byla ZŠ a MŠ zařazena do rejstříku škol a školských zařízení. Obě školy vyučují podle ŠVP. Na základě předešlého posouzení ŠVP ZV Českou školní inspekci přepracovala ředitelka tento dokument a vydala k 1. září 2010 novou verzi. Protože v době konání inspekční činnosti nebyl ŠVP ještě v souladu se školským zákonem a požadavky rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání, byla ředitelce stanovena lhůta k přijetí opatření k odstranění zjištěných nedostatků. Dokument vyžaduje zejména dopracování v oblasti charakteristiky ŠVP (zabezpečení výuky žáků se sociálním znevýhodněním, začlenění průřezových témat), učebních osnov (výchovné a vzdělávací strategie, průřezová témata - konkretizace námětů a činností) a vlastního hodnocení školy (časové rozvržení). Vlastní hodnocení školy výraznější zhodnocení kvality ŠVP ZV neobsahuje.

ŠVP PV také zpracovala ředitelka. Pedagogické pracovnice, které ho realizují, se ztotožňují s jeho obsahem. ŠVP splňuje požadavky školského zákona a RVP PV. ŠVP je účelně doplňován třídním vzdělávacím programem. Zaměření integrovaných bloků poskytuje dostatek příležitostí k účinné prevenci nežádoucích jevů i k vytváření návyků zdravého životního stylu.

V případě potřeby zjištěné při všech výchovně vzdělávacích činnostech v ZŠ poskytuje školní metodička prevence (neabsolvovala specializační studium) a zvláště ředitelka

konzultační a poradenskou pomoc žákům a jejich zákonným zástupcům nebo doporučuje spolupráci s pedagogicko-psychologickou poradnou.

Struktura organizace je jednoduchá, řízení odpovídá její velikosti a typu. Povinnosti zaměstnanců jsou zřetelné. V čele organizace stojí ředitelka, která je ve funkci sedmým rokem. Má odbornou kvalifikaci pro vzdělávání v mateřské škole, v pátém až dvanáctém ročníku základní školy a střední školy, obor český jazyk – výtvarná výchova. Absolvovala studium pro ředitele škol. Jmenovala vedoucí učitelku MŠ, které stanovila převážně organizační kompetence. Řízení organizace probíhá podle plánů, jeho styl je demokratický. Povinnosti vyplývající z právních předpisů ředitelka plní, vydává potřebná rozhodnutí. Přesto byly v oblasti řízení zjištěny nedostatky, a to ve zpracování ŠVP ZV. Zásadní otázky a dokumenty projednává ředitelka v pedagogické radě. Nedostatky, které zjistila ČŠI v předcházejícím období, odstranila.

Přestože je výuka v ZŠ zajištěna pedagogy bez příslušné odborné kvalifikace, nemá tento nedostatek negativní vliv na její kvalitu. Ředitelka, která je zároveň třídní učitelkou, a další vyučující s dlouholetou pedagogickou praxí (vychovatelka ve školní družině) přistupují k výuce se značným zájmem. K podpoře jejich profesního růstu přispívá samostudium hlavně z oblasti metodiky předmětů a ICT. Vzhledem k problémům v zastupitelnosti jednotlivých vyučujících, nebyly prozatím využívány akce v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP). Vedoucí učitelka MŠ (pracující důchodkyně s celým pracovním úvazkem a pracovní smlouvou na dobu určitou) je odborně kvalifikovaná, druhá učitelka (se zkráceným pracovním úvazkem a pracovní smlouvou na dobu neurčitou) je nekvalifikovaná a v souběžném pracovním poměru pracuje ve škole jako uklízečka a školnice. Jako nekvalifikovaná učitelka pracuje v MŠ dlouhodobě. K zajištění péče při náročnějších činnostech a zajišťování bezpečnosti dětí přispívá přes méně příznivou personální situaci částečné souběžné působení učitelek. DVPP se učitelky nezúčastňují, pedagogické kompetence si prohlubují příležitostně individuálním vzděláváním. Personální situace v MŠ je dočasná, ředitelka řeší obsazení kvalifikovanou pedagogickou pracovnící výhledově k začátku nového školního roku.

Materiální podmínky umožňují realizaci ŠVP v základní i mateřské škole. ZŠ má jednu učebnu, která slouží i jako herna pro školní družinu. Vybavení pomůckami a prostředky ICT je postačující. Pro výuku tělesné výchovy ZŠ využívá místní hřiště a místnost kulturního domu. MŠ využívá třídu a herna, k odpolednímu odpočinku stálou ložnice. K dispozici má i malou školní zahradu. MŠ je postupně vybavována novým výškově diferencovaným nábytkem. Skladba hraček, didaktických souborů, literatury a doplňujícího materiálu odpovídá věkovému složení dětí a přijatému vzdělávacímu programu. Škola má také venkovní učebnu, kde je horolezecká stěna, tabule, stolečky aj.

Pro svou činnost má organizace odpovídající finanční předpoklady. Na jejím financování se podílely dotace ze státního rozpočtu poskytnuté na přímé náklady na vzdělávání a účelové finanční prostředky poskytnuté na rozvojové programy vyhlášené MŠMT. Zřizovatel v potřebné míře přispívá na zajištění provozu, ale také hradí výuku plavání pro druhý a třetí ročník ZŠ, pracovní sešity pro žáky a částečně hračky do mateřské školy. Další finanční prostředky byly získány z ostatních zdrojů (např. sponzorské dary od místních občanů a firem). Veškeré prostředky využila organizace hospodárně a k účelům, na které byly poskytnuty.

Spolupráce ZŠ a MŠ se zřizovatelem, školskou radou a zákonnými zástupci žáků a dětí je bezproblémová. Rodiče mohou po dohodě navštívit školu kdykoliv. Ředitelka si zjišťuje jejich názory a potřeby (např. rozhovory, dotazníky), které využívá ke zkvalitnění řídicí práce a činnosti obou škol. ZŠ a MŠ zajišťuje jejich informovanost především prostřednictvím individuálních konzultací, třídních schůzek, webových stránek, Srbeckého občasníku, ale i v rámci neformálních každodenních kontaktů. Rodičům žáků jsou

informace také předávány pomocí žákovských knížek a notýsků. Zákonní zástupci žáků a děti pomáhají při dílčích úpravách ve školní budově i jejím okolí. ZŠ a MŠ se zapojují do společenského dění v Srbsku – např. Královský průvod na Karlštejn, Otevírání studánek, vánoční zpívání koled, lampionový průvod. Škola také spolupracuje se Svazem zahrádkářů (např. připravuje kulturní vystoupení).

Závěry, celkové hodnocení školy

Základní škola a mateřská škola Srbsko vykonává svoji činnost v souladu s jejím zařazením do rejstříku škol a školských zařízení. Finanční zdroje pro realizaci vzdělávacích programů využívá škola účelně. Zapojuje se do programů celostátních i mezinárodních. Ředitelka aktivně přistupuje k získávání finančních prostředků pro školu (např. od sponzorů, ze soutěží). Základní škola i mateřská škola zajišťují rovný přístup ke vzdělávání. ZŠ poskytuje podporu žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. ZŠ i MŠ vytváří bezpečné prostředí pro vzdělávání. Ve škole je příznivé sociální klima. ŠVP PV je v souladu s požadavky školského zákona a RVP PV. ŠVP ZV není v souladu s RVP ZV a požadavky školského zákona. Řízení organizace je funkční. Ředitelka musí přijmout opatření k odstranění nedostatků ve ŠVP ZV. V ŠVP ZV je třeba doplnit:

- *charakteristiku ŠVP (tj. zabezpečení výuky žáků se sociálním znevýhodněním, začlenění průřezových témat)*
- *učební osnovy (tj. výchovné a vzdělávací strategie, průřezová témata - konkretizace námětů a činností)*
- *vlastní hodnocení školy (tj. časové rozvržení)*

Zhlédnutá výuka měla standardní až nadstandardní úroveň. Byly rozvíjeny klíčové kompetence žáků a respektovány jejich individuální potřeby, vhodně byly využívány prostředky ICT. Hodnocení žáků je motivující a celkově odpovídá přijatým zásadám. Vzdělávání v MŠ směřuje k naplňování záměrů ŠVP a umožňuje celkový rozvoj osobnosti dětí. Úroveň klíčových kompetencí dosahovaných prostřednictvím vzdělávacího obsahu odpovídá věku, možnostem a schopnostem dětí.

V oblasti materiálních podmínek došlo ke zlepšení. Personální zabezpečení vzdělávání v MŠ a ZŠ po stránce odborné kvalifikace vykazuje nedostatky. Personální podmínky představují do budoucna možná rizika, realizaci vzdělávacích programů ale v současnosti umožňují. V této oblasti má škola značný prostor ke zlepšení.

Spolupráce se zřizovatelem a dalšími partnery je účinná a napomáhá k realizaci výchovných a vzdělávacích cílů ZŠ a MŠ.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 4 školského zákona ve lhůtě do 15 dnů požaduje zaslání oznámení o přijetí opatření k odstranění zjištěných nedostatků ve ŠVP ZV. Oznámení zašlete na Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Mgr. Miroslava Březinová, 28. října 24, 261 02 Příbram VII, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.s@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Mgr. Miroslava Březinová, 28. října 24, 261 02 Příbram VII, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.s@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v České školní inspekci, Středočeském inspektorátu.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

(razítko)

Mgr. Miroslava Březinová, školní inspektorka

M. Březinová, v.r.

Mgr. Dana Sedláčková, školní inspektorka

D. Sedláčková, v.r.

Bc. Jana Jungerová, kontrolní pracovnice

J. Jungerová, v.r.

V Příbrami dne 14. února 2011

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Mgr. Vlasta Štěpánová, ředitelka školy

V. Štěpánová, v.r.

V Srbsku dne 25. února 2011

Připomínky ředitelky školy

11. 3. 2011

Připomínky nebyly podány.